

ПРОБЛЕМА ГЕНДЕРНОЇ НЕРІВНОСТІ У ВІЙСЬКОВІЙ СФЕРІ

Назаренко Ю.В.

Науковий керівник – канд. филос. наук, проф. Тіхонова Л.А.
Харківський національний університет радіоелектроніки
(61166, Харків, просп. Науки, 14, каф. філософії, тел. (057) 702-14-65)

The theme of gender equality is becoming increasingly popular and important today. People around the world stand up for their rights, trying to eradicate inequality in social life. We can face discrimination everywhere. Its manifestation can occur in different ways and in different spheres of life. The article deals with the problems of gender discrimination in the military sphere.

Тема гендерної рівності на сьогоднішній день стає все більш популярною та важливою. У багатьох країнах люди відстоюють свої права, намагаючись викоринити нерівність із соціального життя. Проте, на жаль, дискримінацію ми можемо зустріти всюди, а її прояв може відбуватися за різними ознаками: починаючи від статі, та закінчуючи соціальним становищем людини, та в абсолютно різних сферах життя, в тому числі і у війсьній сфері. Коли мова заходить про війну та захист країни, люди, підсвідомо думають про чоловіків. Проте чи дійсно на захист держави стають лише чоловіки? Чи можна говорити про те, що за країну гинуть лише її сини? Ні, адже жінка-військовослужбовець – це реальність. Жінок, що несли військову службу та віддали своє життя за незалежність та процвітання України багато, але зовсім небагато людей знають їх імена. Чому так склалося? Ми вважаємо, що головна причина – це стереотипне мислення суспільства та застаріле уявлення про гендерну роль жінки. Вважається, що жінка – виключно мати – берегиня сімейного затишку, а чоловік захисник родини та мисливець – здобувач. Така точка зору переважала ще у патріархальному суспільстві, тому жінок, як захисників країни, сприймали вкрай скептично. Але українські жінки несли військову службу і під час Другої світової війни, і несуть її у воєнному конфлікті на Сході України, що триває і сьогодні.

Коли ми відзначаємо восьмого травня закінчення Другої світової війни, то вшановуємо пам'ять тих, хто віддав життя за нашу незалежність, згадуємо історичних діячів цього періоду та історії подвигів тих, хто загинув, захищаючи нас. Але, чи знаємо ми хоч щось про українських жінок, які вклали значний вклад в цю перемогу, воюючи з чоловіками пліч-о-пліч? Тих, хто безпосередньо виконував військові завдання, та хто рятував життя, надаючи медичну допомогу? Нам необхідно знати своїх героїв. Наприклад таких, як харків'янка Нечепорчукова Мотрона Семенівна. Під час війни вона надавала першу медичну допомогу пораненим на полі бою, виносила з-під вогню, перев'язувала, рятувала життя. Мотрона Семенівна є повним кавалером ордена Слави.

Україна пишається і подвигом Павличенко Людмили Михайлівни, яка була снайпером за часів Другої світової війни, та фізично усунувши 309 ворогів, стала найуспішнішою жінкою-снайпером в історії. Неможна забути і історію Завалій Євдокії Миколаївни, яка пішла воювати у 15 років, проте такий юний вік не завадив їй стати єдиною жінкою, що займала посаду командира взводу морської піхоти, а згодом стала полковником гвардії. Ці жінки – гордість нашої країни, і говорячи про захисників, нам варто пам'ятати їх імена. Статистика свідчить про те, що на сьогодні, жінка – захисник, яка на рівні з чоловіками стоїть на обороні кордонів України. Жінки, які приймають участь в бойових діях на Сході України, займають такі посади, як кулеметниці, снайперки, гранатометниці, водії бойових машин на медичні працівники [1].

Тема гендерної рівності у воєнній сфері активізувалась завдяки співпраці України з НАТО, де гендерна рівність завжди була в пріоритеті. Крім того, завдяки реалізації євроінтеграційного курсу України було знято всі обмеження на призначення жінок на посади у Збройних силах України. У 2018 році було зроблено впевнені кроки в сторону вирішення гендерної проблеми у Збройних силах. Так, саме в цьому році вперше за всю історію незалежності нашої країни, жінки-військовослужбовці прийняли участь у військовому параді, приуроченому до Дня Незалежності України.

Надзвичайно важливим кроком стало прийняття Закону № 2523-VII щодо забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків під час проходження військової служби. Реалізація Закону сприяє підвищенню рівня правового захисту військовослужбовців-жінок, збільшенню кількості жінок на військовій службі, зокрема на вищих військових посадах. Законом надаються рівні можливості особам обох статей щодо укладення контракту на проходження військової служби, та визначається, що жінки можуть укласти контракт на проходження військової служби до досягнення граничного віку перебування на військовій службі. [1] Особливості військової служби вказують на те, що участь жінок є необхідною для встановлення миру та надання допомоги місцевому населенню. Суспільству варто нарешті змінити стереотипне мислення про роль жінки у суспільному житті та звернути увагу на те, що на сьогодні є жінки набагато сильніші, витриваліші й більш підготовлені за чоловіків. Вони свідомо зробили свій вибір, виходячи не лише з покликання серця, а які врахували свій рівень фізичної підготовки, навички, вміння і знання, та принесли їх в армію.

Перелік використаних джерел

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків під час проходження військової служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2523-19>